PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji kolegija) NUTARTIS

2005 m. lapkričio 21 d.*

Byloje T-426/04

Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio, įsteigta Montagnana (Italija), atstovaujama advokato M. Calabrese,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą V. Di Bucci, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl, pirma, prašymo panaikinti Komisijos laišką, kuriuo Italijos valdžios institucijoms siūloma pakeisti pagalbos, apie kurią pranešta, projektą, ir, antra, dėl prašymo panaikinti 2000 m. liepos 12 d. Komisijos sprendimą, nustatantį, kad pagalbos investicijoms atsilikusiuose Italijos regionuose schema yra suderinama su bendrąja rinka (valstybės pagalba Nr. 715/99 – Italija (SG 2000 D/105754)),

* Proceso kalba: italų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Vilaras, teisėjai F. Dehousse ir D. Šváby,

kancleris E. Coulon,

priima šią

Nutartį

Bylos faktinės aplinkybės

1 1999 m. lapkričio 18 d. Italijos Respublika Komisijai perdavė pagalbos investicijoms atsilikusiuose šalies regionuose schemos projektą.

2 Gavusi šį projektą Komisija paprašė papildomos informacijos apie nagrinėjamą schemą, kurią Italijos valdžios institucijos jai suteikė skirtingais registruotais laiškais. 2000 m. gegužės 16 d. Briuselyje įvyko šių valdžios institucijų ir Komisijos tarnybų atstovų susirinkimas.

3 2000 m. gegužės 29 d. Italijos valdžios institucijoms adresuotu laišku (toliau – 2000 m. gegužės 29 d. laiškas) Komisija, nurodydama į šių valdžios institucijų pasiūlymą dėl pereinamojo laikotarpio tarp jau galiojančios pagalbos schemos ir pagalbos schemos, apie kurią buvo pranešta 1999 m. lapkričio 18 d. laišku, patikslino, kad:

„<...> pasiūlymas laikyti investicijų projektus atitinkančiais keliamas sąlygas tuo atveju, kai projektas pradėtas vykdyti prieš pateikiant prašymą, neatitinka Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių (OL C 74, 1998 m. kovo 10 d.) 4.2 punkto.

Todėl Italijos valdžios institucijoms mes siūlome atsiimti šį pasiūlymą dėl pereinamojo laikotarpio taisyklės <...>"

4 2000 m. liepos 5 d. ieškovė su kita įmone sudarė sutartį, kurios tikslas buvo pastatyti jai skirtas amatininkų dirbtuves.

5 2000 m. liepos 12 d. Komisija, taikydama 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1), 4 straipsnio 3 dalį, priėmė sprendimą nepateikti prieštaravimų (toliau – Komisijos sprendimas). Atlikusi pirminį patikrinimą ji laikėsi nuomonės, kad taikant EB 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktus nagrinėjama pagalbos schema yra suderinama su bendrąja rinka.

6 Sprendime Komisija patikslino, jog tam, kad būtų galima pasinaudoti schemoje numatyta pagalba investicijoms, prašymai suteikti pagalbą turi būti pateikti iki pradedant projektus vykdyti; ši sąlyga taip pat taikoma įmonėms, kurios prašymus pateikė pagal ankstesnę pagalbos schemą ir į kuriuos atsižvelgiama pirmą kartą taikant naują schemą.

7 Italijos Respublikai apie Komisijos sprendimą buvo pranešta 2000 m. rugpjūčio 2 d. laišku.

8 2000 m. rugsėjo 30 d. Komisija pagal Reglamento Nr. 659/1999 26 straipsnio 1 dalį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė trumpą pranešimą, kuriuo informavo trečiuosius asmenis, nurodydama esmines bylos aplinkybes ir tai, kad ji nepateikė prieštaravimų dėl pagalbos schemos, apie kurią jai pranešė Italijos valdžios institucijos (OL C 278, p. 26). Šiame pranešime buvo nurodyta, kad „autentiška sprendimo be konfidencialių duomenų kopija viena ar keliomis kalbomis yra Komisijos Generalinio sekretoriato interneto tinklalapyje, kurio elektroninis adresas: http://europa.eu.int/comm//sg/state_aids".

9 2000 m. gruodžio 5 d. Italijos valdžios institucijos paskelbė 2000 m. lapkričio 13 d. dekretą, nustatantį pagalbos schemų įmonėms, kaip ir ieškovė, įsteigtoms Italijos centro šiaurės regionuose, teikimo būdus, kuriame buvo ir toks tekstas:

„Atsižvelgiant į 2000 m. liepos 12 d. Europos Sąjungos sprendimą, leidžiantį įgyvendinti Įstatymu Nr. 488/1992 nustatytą pagalbos schemą 2000/2006 metams, ir, be kita ko, numatantį, kad naujų prašymų atveju pagalbos priemonės taikomos tik į investicijų programas įtrauktoms išlaidoms, turėtoms po šių prašymų pateikimo dienos <...>"

10 2000 m. liepos 21 d. ir spalio 3 d. apmokėjusi dvi sąskaitas už tų pačių metų liepos 5 d. pasirašytos sutarties pagrindu atliktus darbus, 2001 m. sausio 25 d. ieškovė pateikė prašymą suteikti pagalbą ir toliau vykdė savo projektą.

11 2004 m. birželio mėn. už ieškovės prašymo suteikti pagalbą nagrinėjimą atsakingas asmuo kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms pasiūlė šį prašymą atmesti, nes 2000 m. liepos 21 d. priimta investicijų programa buvo pradėta anksčiau negu prašymas suteikti pagalbą.

Procesas ir šalių reikalavimai

12 2004 m. spalio 20 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.

13 2004 m. gruodžio 20 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu atsakovė, remdamasi Pirmosios instancijos teismo Procedūros reglamento 114 straipsniu, pateikė prieštaravimą dėl priimtinumo.

14 2005 m. kovo 2 d. ieškovė pateikė savo pastabas dėl prieštaravimo dėl priimtinumo.

15 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pripažinti ieškinį priimtinu arba priimtinumo klausimą išspręsti kartu su galutiniu sprendimu,

— panaikinti 2000 m. gegužės 29 d. laišką tiek, kiek Komisija Italijos valdžios institucijoms pasiūlė atsiimti pasiūlymą dėl pereinamojo laikotarpio taisyklės, taikomos įmonėms, kurios pradėjo vykdyti investicijų projektą iš anksto nepateikusios prašymo suteikti pagalbą,

— panaikinti Komisijos sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

16 Nagrinėjant Komisijos pastabas dėl nepriimtinumo, ieškovė Pirmosios instancijos teismo taip pat prašo imtis proceso organizavimo priemonės ir šią bylą sujungti su byla T-98/04, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis, nes šios dvi bylos yra susijusios.

17 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— nutartimi atmesti ieškinį kaip akivaizdžiai nepriimtiną arba, šio reikalavimo nepatenkinus, kaip nepriimtiną,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

18 Pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, esant šalies prašymui, Pirmosios instancijos teismas gali priimti sprendimą dėl nepriimtinumo nepradėdamas bylos nagrinėjimo iš esmės. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, išskyrus atvejus, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia priešingai, likusi proceso dalis vyksta žodžiu. Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad, išnagrinėjus bylos medžiagą ir pateiktus dokumentus, jam pakanka informacijos priimti sprendimą dėl atsakovės pateikto prašymo be žodinės proceso dalies.

Dėl prašymo panaikinti 2000 m. gegužės 29 d. laišką

19 Komisija nurodo du nepriimtinumo pagrindus, susijusius, pirma, su aplinkybe, kad šis laiškas nėra ginčijamas aktas, ir, antra, su tuo, kad ieškovė neturi teisės pareikšti ieškinį.

20 Pirmosios instancijos teismo vertinimu, reikia nagrinėti pirmą nepriimtinumo pagrindą.

Šalių argumentai

21 Komisija nurodo, kad 2000 m. gegužės 29 d. laiškas yra vien tik Komisijos sprendimo projektas, ir todėl pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką jis negali būti ieškinio dėl panaikinimo dalykas.

22 Ieškovė tvirtina, kad 2000 m. gegužės 29 d. laiškas yra aktas, kuriuo Komisija įvertino, kad Italijos valdžios institucijų suformuluotas pasiūlymas dėl pereinamojo laikotarpio taisyklės, susijusios su investicijų projekto tinkamumu tuo atveju, kai šis projektas pradėtas vykdyti iki pateikiant prašymą suteikti pagalbą, prieštarauja bendrajai rinkai. Tai yra „nežinomas" ir „sutartimis uždraustas" aktas, nes jis pažeidžia EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytas suinteresuotų šalių procesines garantijas.

23 Ji iš esmės tvirtina, kad pasiūlymas atsiimti pranešimo apie valstybės pagalbos schemą metu suformuluotą pasiūlymą, jei valstybė narė jį atsiima, sukelia tokias pačias teisines pasekmes kaip ir Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 5 dalyje numatytas neigiamas sprendimas, tačiau šiuo atveju nesilaikoma suinteresuotų šalių procesinių garantijų. 2000 m. gegužės 29 d. laišku Komisija iš anksto nurodė savo vertinimą ir paneigė galimybę, kad Italijos valdžios institucijų pasiūlymas gali būti priimtas, dar prieš suteikdama galimybę suinteresuotiems asmenims pateikti savo pastabas (1984 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Intermills prieš Komisiją*, 323/82, Rink. p. 3809, 21 punktas).

24 Ieškovė priduria, kad jei nebūtų prašoma panaikinti 2000 m. gegužės 29 d. laiško, kiltų pavojus, kad Bendrijos teisinėje sistemoje liktų galioti aktas, kuris buvo neteisėtas pagrindas Italijos valdžios institucijoms atsiimti pasiūlymą dėl pereinamojo laikotarpio taisyklės.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

25 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką tik priemonės, sukeliančios tokias privalomas teisines pasekmes, kurios daro poveikį ieškovo interesams apibrėžtu būdu keisdamos jo teisinę situaciją, gali būti laikomos aktais ar sprendimais, dėl kurių galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Be to, kalbant apie aktus ar sprendimus, kurių

rengimas apima keletą stadijų, ypač vidaus procedūroje, tik priemonės, išreiškiančios institucijos poziciją šios procedūros pabaigoje, laikytinos skundžiamais aktais, bet ne tarpinės priemonės, reikalingos galutiniam sprendimui priimti (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 10 punktas ir 1992 m. gruodžio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-10/92–T-12/92 ir T-15/92, Rink. p. II-2667, 28 punktas).

26 Nagrinėjamu atveju ieškovė prašo panaikinti Komisijos laišką, kurį pastaroji išsiuntė Italijos valdžios institucijoms vykdydama pirminį pagalbos projekto, apie kurį jai buvo pranešta ir pagal kurį pagalba buvo teikiama dar iki Komisijos sprendimo priėmimo, patikrinimą.

27 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pirminis patikrinimas, numatytas EB 88 straipsnio 3 dalyje ir detalizuotas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnyje, skirtas tik tam, kad Komisija turėtų pakankamai laiko apmąstymams ir tyrimui, per kurį ji susidarytų pirmą nuomonę apie pagalbos, apie kurią buvo pranešta, projektus tam, kad be detalesnio tyrimo nuspręstų, kad ši pagalba neprieštarauja sutarčiai arba, atvirkščiai, kad dėl jos kyla abejonių šiuo klausimu (šiuo klausimu žr. 2001 m. vasario 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Austrija prieš Komisiją*, C-99/98, Rink. p. I-1101, 53 ir 54 punktus).

28 EB 88 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnyje numatyta oficiali tyrimo procedūra, kuri sudaro sąlygas Komisijai sužinoti visas bylos aplinkybes prieš priimant sprendimą, yra būtina, kai Komisija susiduria su rimtomis kliūtimis vertindama, ar pagalba yra suderinama su bendrąja rinka (1993 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Matra prieš Komisiją*, C-225/91, Rink. p. I-3203, 33 punktas).

29 Nors jos galios priimant sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą yra suvaržytos, tačiau Komisija vis dėlto naudojasi tam tikra diskrecija tirti ir nagrinėti bylos aplinkybes, siekdama nustatyti, ar jos kelia rimtų sunkumų. Remdamasi EB 88 straipsnio 3 dalies tikslu ir jos gero administravimo pareiga, Komisija, be kita ko, gali pradėti dialogą su pranešančia valstybe ar su trečiuoju asmeniu, siekdama pirminės procedūros stadijoje įveikti galimas kliūtis (2001 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Prayon-Rupel prieš Komisiją*, T-73/98, Rink. p. II-867, 45 punktas).

30 2000 m. gegužės 29 d. Komisijos laiškas, kaip ir ankstesni laiškai, Italijos valdžios institucijų registruoti laiškai bei Briuselyje institucijos atstovų ir šių valdžios institucijų atstovų susitikimas yra šio dialogo dalys.

31 Šiame laiške Komisija nagrinėjo specifinį klausimą, būtent Italijos valdžios institucijų pasiūlymą į pagalbos projektą įtraukti nuostatą apie pereinamąjį laikotarpį tarp jau galiojančios pagalbos schemos ir schemos, apie kurią buvo pranešta 1999 m. lapkričio 18 d. Šia nuostata siekta, kad investicijų programa galėtų pasinaudoti įmonės, kurios jau pradėjo šią programą vykdyti iki prašymo suteikti pagalbą pateikimo.

32 Nors 2000 m. gegužės 29 d. laiške Komisija aiškiai tvirtino, kad nagrinėjamas pasiūlymas sukėlė sunkumų nagrinėjant šio projekto suderinamumą, jos nuomone, atsižvelgiant į šios pereinamojo laikotarpio nuostatos nesuderinamumą su Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių 4.2 punktu, tokia atsakovės pozicija jokiu būdu nebuvo privaloma pranešimą pateikusiai valstybei.

33 Nagrinėjant Reglamento Nr. 659/1999 nuostatas matyti, kad nors per oficialią tyrimo procedūrą Komisija turi galią priversti valstybę narę apibrėžtu būdu pakeisti savo pagalbos projektą, o valstybei nesutikus pripažinti pagalbą prieštaraujančia bendrajai rinkai, šios galios ji neturi pirminio patikrinimo stadijoje ir, išskyrus galimybę pradėti oficialią tyrimo procedūrą, gali tik priimti sprendimą nepateikti prieštaravimų.

34 Kaip išplaukia iš pačios 2000 m. gegužės 29 d. laiško formuluotės, Italijos valdžios institucijoms buvo tik „pasiūlyta" atsiimti savo pasiūlymą, ir, turėdamos pasirinkimo laisvę, jos turėjo galimybę laikytis Komisijos tarnybų pateiktų nurodymų arba, atvirkščiai, savo pradinį projektą palikti nepakeistą, su nagrinėjama pereinamojo laikotarpio nuostata.

35 Todėl negalima manyti, kad 2000 m. gegužės 29 d. laiškas yra aktas, sukeliantis privalomas teisines pasekmes 25 punkte nurodytos teismų praktikos prasme. Be to, priešingai nei tvirtina ieškovė, šio laiško teisinio pobūdžio įvertinimas negali priklausyti nuo vėlesnio akto, būtent nuo pranešimą dėl pagalbos parengusios valstybės sprendimo pakeisti pagalbos projektą taip, kaip to pageidauja Komisija, ar atsisakyti tai padaryti.

36 Iš to matyti, kad 2000 m. gegužės 29 d. laiškas iš tikrųjų yra vien tik priemonė galutiniam sprendimui – nagrinėjamu atveju Komisijos sprendimui – parengti.

37 Vadinasi, ieškinys tiek, kiek juo siekiama panaikinti 2000 m. gegužės 29 d. laišką, yra nepriimtinas.

Dėl reikalavimo panaikinti Komisijos sprendimą

38 Komisija nurodo tris nepriimtinumo pagrindus, susijusius, pirma, su ieškinio pareiškimu pavėluotai, antra, su aplinkybe, kad ginčijamas aktas nėra priemonė, sukelianti privalomas teisines pasekmes, kurios paveiktų ieškovės interesus apibrėžtu būdu pakeisdamos jos teisinę padėtį, ir, trečia, su tuo, kad ieškovė neturi teisės pareikšti ieškinį.

39 Pirmosios instancijos teismo vertinimu, reikia nagrinėti pirmą nepriimtinumo pagrindą, susijusį su tuo, kad ieškinys pareikštas pavėluotai.

Šalių argumentai

40 Komisija tvirtina, kad Komisijos sprendimo ištraukos buvo paskelbtos 2000 m. rugsėjo 30 d. Oficialiajame leidinyje kartu su nuoroda į interneto tinklalapį, kuriame buvo visas Komisijos sprendimo tekstas, ir todėl dviejų mėnesių terminas ieškiniui pareikšti prasidėjo keturiolika dienų po 2000 m. rugsėjo 30 d. įvykusio paskelbimo ir pasibaigė 2000 m. gruodžio 24 d. atsižvelgiant į dešimties dienų terminą dėl nuotolių, suteiktą nuolatinę buveinę Italijoje turinčioms šalims. Todėl šis 2004 m. spalio 20 d. pareikštas ieškinys yra akivaizdžiai pavėluotas.

41 Atsakovė taip pat tvirtina, kad skaičiuojant terminus ieškiniui pareikšti lemiamas kriterijus yra paskelbimo data arba atitinkamu atveju data, kai buvo sužinota apie Komisijos sprendimą, o ne apie iki sprendimo priėmimo buvusį susirašinėjimą. Komisijos nuomone, ieškovės tvirtinimas, jog terminas ieškiniui pareikšti prasidėjo

nuo tada, kai 2004 m. rugsėjo mėn. jos advokatas jai perdavė 2000 m. gegužės 29 d. laiško kopiją ir „paaiškino jo turinį", yra klaidingas.

42 Ieškovė pažymi, kad prašymą suteikti pagalbą ji pateikė 2001 m. sausio 25 d., kompetentingame nacionaliniame teisme neginčydama 2000 m. lapkričio 13 d. dekreto, ir „juo labiau nemėgindama skaityti 2000 m. liepos 12 d. Sprendimo", pagal šį dekretą priimto „Europos Sąjungos", nes dėl šios formuluotės ji negalėjo nustatyti jo paskelbimo aplinkybių.

43 Ji taip pat nepasinaudojo galimybe 2000 m. rugsėjo mėn. susipažinti su visu Komisijos sprendimo tekstu jį surasdama „viename iš tūkstančių <...> didžiausio pasaulyje interneto tinklalapio puslapių". Šiuo atžvilgiu ieškovė pažymi, kad 2000 m. rugsėjo 30 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtame trumpame pranešime nurodytas elektroninis adresas nukreipia visai ne į Komisijos sprendimo tekstą, o „Sąjungos" tinklalapio, skirto visiems sprendimams valstybės pagalbos srityje, dalį.

44 2004 m. rugsėjo mėn., po pasiūlymo atšaukti finansų konkursą, ieškovė pasitarė su savo atstovu šiame procese, kuris jai perdavė Komisijos sprendimo kopiją bei 2000 m. gegužės 29 d. laišką. Ieškovė teigia, kad terminas ieškiniui pareikšti prasidėjo tik sužinojus apie šį laišką, kurio turinys aiškiai atskleidžia, kad Komisija pažeidė savo pareigą pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

45 Nei iš Oficialiajame leidinyje paskelbto trumpo pranešimo, nei iš Komisijos sprendimo teksto ieškovė negalėjo būti įsitikinusi, kad pirminio patikrinimo stadijoje buvo įvykdytos sąlygos privalomai pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

Nesant jokių aplinkybių, kurios būtų leidusios manyti, kad galimas ieškinys dėl Komisijos sprendimo galėjo būti priimtinas nepaisant to, kad jis nėra konkrečiai susijęs, ieškovei negali būti priekaištaujama, kad ji neginčijo Komisijos sprendimo, ir taip pat negalima manyti, kad terminas ieškiniui pareikšti prasidėjo vien tik nuo jo paskelbimo 2000 m. rugsėjo 30 dieną.

46 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad ji nemanė, jog būtina ginčyti 2000 m. lapkričio 13 d. ministro dekretą ir kad ji taip pat nebuvo įpareigota ginčyti Komisijos sprendimą, nes aiškindama nacionalines pagalbos schemų taikymo nuostatas ji manė galinti atsiliepti į pirmosios naujosios pagalbos schemos įgyvendinimo skelbimą atsisakydama pagalbos dalies, atitinkančios dvi sąskaitas, apmokėtas iki prašymo suteikti pagalbą pateikimo, tai, ką ji padarė sąmoningai nepranešdama už jos prašymo suteikti pagalbą nagrinėjimą atsakingam subjektui apie dvi nagrinėjamas sąskaitas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

47 Pagal EB 230 straipsnio penktąją pastraipą ieškiniai dėl panaikinimo pateikiami per dviejų mėnesių terminą. Šis terminas prasideda, priklausomai nuo konkretaus atvejo, nuo akto paskelbimo, nuo pranešimo apie jį ieškovui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo tos dienos, kai ieškovas apie jį sužinojo.

48 Iš pačio šios nuostatos teksto yra aišku, kad sužinojimo apie aktą data yra papildomas ieškinio senaties termino skaičiavimo pradžios kriterijus palyginti su akto paskelbimu ar pranešimu apie jį (žr. 1998 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-122/95, Rink. p. I-973, 35 punktą ir 2003 m. lapkričio 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Regione Siciliana prieš Komisiją*, T-190/00, Rink. p. II-5015, 30 punktą bei nurodytą teismų praktiką). Iš teismų praktikos taip pat matyti, kad nepaskelbus ar nepranešus apie aktą, asmuo,

žinantis apie su juo susijusį aktą, privalo per protingą terminą paprašyti viso jo teksto, tačiau su šia sąlyga ieškinio senaties terminas bus skaičiuojamas nuo momento, kai suinteresuotas trečiasis asmuo sužinojo tikslų atitinkamo akto turinį ir motyvus tam, kad galėtų pasinaudoti savo teise pareikšti ieškinį (1988 m. liepos 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją*, 236/86, Rink. p. 3761, 14 punktas ir 1998 m. vasario 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-309/95, Rink. p. I-655, 18 punktas).

49 Taip pat primintina, kad aktų, kurie pagal nusistovėjusią atitinkamos institucijos praktiką yra skelbiami Oficialiajame leidinyje, nors šis paskelbimas nėra jų taikymo sąlyga, atveju Teisingumo Teismas ir Pirmosios instancijos teismas pripažįsta, kad sužinojimo datos kriterijus netaikomas, o terminas ieškiniui pareikšti skaičiuojamas nuo paskelbimo datos (Tarybos aktų dėl tarptautinių sutarčių, kurių šalimi yra Bendrija, klausimu žr. minėto sprendimo *Vokietija prieš Tarybą* 39 punktą, o Komisijos sprendimų užbaigti pagalbos suteikimo patikrinimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį klausimu žr. 1999 m. sausio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BAI prieš Komisiją*, T-14/96, Rink. p. II-139, 36 punktą). Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis suinteresuotas trečiasis asmuo gali teisėtai tikėtis, kad nagrinėjamas aktas yra paskelbtas.

50 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad Italijos Respublikai apie Komisijos sprendimą, kuris skirtas tik jai, buvo pranešta 2000 m. rugpjūčio 2 d. laišku ir kad Reglamento Nr. 659/1999 26 straipsnio 1 dalies prasme apie jį buvo išspausdintas trumpas pranešimas Oficialiajame leidinyje.

51 Remiantis prieš tai nurodyta nuostata, trumpi pranešimai apie sprendimus, kuriais po pirminio patikrinimo Komisija nustato, kad jai nekyla jokių abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su bendrąja rinka, tiek kiek minėtoji priemonė priskiriama Sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, ir nusprendžia, kad minėtoji priemonė yra suderinama su bendrąja rinka, skelbiami Oficialiajame

leidinyje, nurodant galimybę gauti autentišką sprendimo kopiją viena arba keliomis kalbomis. Šiuo pranešimu siekiama trečiuosius asmenis informuoti apie esmines sprendimo priėmimo aplinkybes.

52 Pagal nusistovėjusią Komisijos praktiką, kuri vystėsi nuo 1999 m. gegužės mėn., įsigaliojus Reglamentui Nr. 659/1999 prieš tai esančiame punkte nurodytas trumpas pranešimas apima nuorodą į Komisijos Generalinio sekretoriato interneto tinklalapį paminint, kad galima gauti autentišką sprendimo be konfidencialių duomenų kopiją viena arba keliomis kalbomis.

53 Tai, kad Komisija tretiesiems asmenims suteikia galimybę susipažinti su visu jos tinklalapyje pateikiamu tekstu kartu paskelbiant trumpą pranešimą Oficialiajame leidinyje, leidžiantį suinteresuotiems asmenims nustatyti atitinkamą sprendimą ir nurodantį galimybę su juo susipažinti per internetą, turi būti laikoma paskelbimu EB 230 straipsnio penktosios pastraipos prasme (2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Olsen prieš Komisiją*, T-17/02, Rink. p. II-2031, 80 punktą).

54 Nagrinėjamu atveju iš bylos matyti, kad 2000 m. rugsėjo 30 d. Oficialiajame leidinyje Komisija paskelbė trumpą pranešimą apie Komisijos sprendimą, nurodydama jo priėmimo datą, suinteresuotą valstybę narę, pagalbos numerį, jos pavadinimą, tikslą, teisinį pagrindą, jos biudžetą ir trukmę. Šiame pranešime taip pat nurodyta, kad Komisijos sprendimo be konfidencialių duomenų kopija viena ar keliomis kalbomis yra Komisijos interneto tinklalapyje, bei nurodomas adresas, kur su šiuo tekstu galima susipažinti.

55 Tai, kad iš karto negalima susipažinti su tekstu, nepaneigia išvados, prie kurios buvo prieita šio sprendimo 53 punkte. Yra nusistovėję, kad Oficialiajame leidinyje paskelbtame trumpame pranešime nurodytas elektroninis adresas atitinka Komisijos interneto tinklalapio dalį, kurioje surinkti institucijos sprendimai valstybės pagalbos

srityje, ypač sprendimai nepateikti prieštaravimų, suskirstyti pagal atitinkamos veiklos sektorius, priėmimo metus ir pagalbos numerį. Atsižvelgiant į trumpame pranešime esančią informaciją, kuri priminta prieš tai esančiame punkte, kiekvienam suinteresuotam asmeniui yra ypač paprasta susipažinti su atitinkamu sprendimu.

56 Todėl dviejų mėnesių termino ieškiniui pareikšti skaičiavimas pagal Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalį prasidėjo keturiolika dienų po paskelbimo 2000 m. rugsėjo 30 d. ir pasibaigė 2000 m. gruodžio 27 d., atsižvelgiant į dešimties dienų terminą dėl nuotolių ir į termino pasibaigimo perkėlimą, kai jis baigiasi sekmadienį ar nedarbo dieną, tai yra daugiau negu treji metai iki ieškinio pareiškimo.

57 Tarp kita ko, pridurtina, kad ieškinį taip pat reikėtų pripažinti pareikštu pavėluotai ir tuo atveju, jei būtų taikomas subsidiarus sužinojimo apie aktą datos kriterijus.

58 Iš tiesų, atsižvelgiant į trumpo pranešimo apie Komisijos sprendimą paskelbimą Oficialiajame leidinyje 2000 m. rugsėjo 30 d., manytina, kad šią dieną ieškovė žinojo apie Komisijos sprendimo egzistavimą. Pagal 48 punkte nurodytą teismų praktiką šis žinojimas ieškovę įpareigoja per protingą terminą Komisijos paprašyti viso nagrinėjamo akto teksto, o to ji nepadarė.

59 Be to, apie Komisijos sprendimą ieškovė taip pat žinojo 2000 m. gruodžio 5 d. Italijoje paskelbus 2000 m. lapkričio 13 d. ministro dekretą, kaip vieną iš pagrindų nurodantį 2000 m. liepos 12 d. „Europos Sąjungos" sprendimą. Šiuo atžvilgiu ieškovė negali veiksmingai pasiremti tariamu pastarosios formuluotės netikslumu, kad pateisintų savo neveikimą ieškant Komisijos sprendimo teksto ir jį gaunant, ką ji turėjo padaryti kaip įprastai informuotas ūkio subjektas.

60 Galiausiai reikia pažymėti, kad nuo Bendrijos teisės aktų, susijusių su procesiniais terminais, galima nukrypti vien tik išimtinėmis aplinkybėmis, t. y. aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju, kaip numatyta Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antrojoje pastraipoje (1992 m. vasario 5 d. Teisingumo Teismo nutarties *Prancūzija prieš Komisiją*, C-59/91, Rink. p. I-525, 8 punktas ir 1998 m. gegužės 7 d. Teisingumo Teismo nutarties *Airija prieš Komisiją*, C-239/97, Rink. p. I-2655, 7 punktas), arba pateisinamos klaidos atveju (1991 m. gegužės 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bayer prieš Komisiją*, T-12/90, Rink. p. II-219, patvirtinto 1994 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Bayer prieš Komisiją*, C-195/91 P, Rink. p. I-5619, 28 ir 29 punktai), nes griežtas šių taisyklių taikymas atitinka teisinio saugumo reikalavimą ir būtinumą vengti bet kokios diskriminacijos ar savivalės vykdant teisingumą (1987 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Misset prieš Tarybą*, 152/85, Rink. p. 223, 11 punktas ir minėtos nutarties *Airija prieš Komisiją* 7 punktas).

61 Šioje byloje ieškovė neįrodė ir nesirėmė nei pateisinama klaida, nei aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, nei *force majeure*.

62 Šiuo atžvilgiu ieškovės argumentai dėl pavėluoto sužinojimo apie Komisijos sprendimo tariamą neteisėtumą ar dėl to, kaip ji aiškino pagalbos schemas reglamentuojančius nacionalinius aktus, ir iš to išplaukusio jos įsitikinimo, kad ji galės vėliau pasinaudoti šia schema nepaisant to, kad prašymas suteikti pagalbą buvo pateiktas jau pradėjus vykdyti jos investicijų projektą, yra nereikšmingi.

63 Darant prielaidą, kad Komisijos sprendimas, kuriame aiškiai numatyta, jog tam, kad galėtų pasinaudoti schema numatyta pagalba investicijoms, prašymai suteikti pagalbą turi būti pateikti iki pradedant projektus vykdyti, ieškovei daro žalą, ji turėjo apsispręsti dėl ieškinio dėl panaikinimo pareiškimo, remdamasi motyvais, kuriuos ji turėjo nustatyti, ir neleisti pasibaigti šiam tikslui numatytam imperatyviam dviejų mėnesių terminui.

64 Todėl Pirmosios instancijos teismas, vertindamas šio ieškinio priimtinumą atsižvelgiant į jam pareikšti numatyto dviejų mėnesių termino laikymąsi, neprivalo patikrinti ieškovės teiginiuose esančio numanomo, bet iš ieškovės argumentų išplaukiančio teiginio, kad Komisijos sprendimas neturėjo jokių trūkumų, dėl kurių jį būtų buvę galima kritikuoti laiku pareikštame ieškinyje dėl panaikinimo ir tai, ieškovės teigimu, paaiškina, kodėl ji iš pradžių buvo įsitikinusi, kad ji neturi konkretaus intereso pareikšti ieškinį, pagrįstumo.

65 Bet kuriuo atveju sutikimas su ieškovės siūlymu termino ieškiniui pareikšti pradžios momentą perkelti į dieną, kai buvo sužinota apie tariamą atitinkamo akto neteisėtumą, reikštų, kad teisines pasekmes sukeliančius Bendrijos aktus būtų galima ginčyti faktiškai neribotą laiką, o tai visiškai prieštarautų teisinio saugumo reikalavimams.

66 Iš to išplaukia, kad šis ieškinys, tiek, kiek juo siekiama, kad būtų panaikintas Komisijos sprendimas, yra laikytinas pareikštu pavėluotai, ir todėl turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nesant būtinybės nagrinėti kitų Komisijos nurodytų nepriimtinumo pagrindų.

67 Iš viso to, kas prieš tai išdėstyta, darytina išvada, kad visą šį ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtiną, ir todėl reikia atmesti ieškovės prašymą dėl proceso organizavimo priemonės, nes ji neteko prasmės.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

68 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, ir ieškovė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji kolegija)

nutaria:

1. Ieškinį atmesti kaip nepriimtiną.

2. Ieškovė padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Priimta 2005 m. lapkričio 15 d. Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

M. Vilaras